Прэзентацыя падрыхтавана І. Я. Андрэевай

Стужка часу

Мая Радзіма — Беларусь

4 клас

Образовательная компания «Содействие»

МЭТА: пазнаёміць вучняў з лічэннем гадоў у гісторыі.

ЗАДАЧЫ:

— паказаць сувязь падзей, якія вывучаюцца ў гісторыі, з гістарычным часам; абапіраючыся на апорныя даты, падвесці вучняў да разумення сутнасці лічэння гадоў у гісторыі; пазнаёміць з назвамі, якія ўжываюцца пры лічэнні гадоў, іх скарочаным запісам;

— развіваць лагічнае мысленне і матэматычныя здольнасці, фарміраваць уменне лічыць гады ў гісторыі;

— выхоўваць беражлівыя адносіны да часу, разуменне таго, што дарэмна патрачаны час вярнуць немагчыма.

Образовательная компания «Содействие»

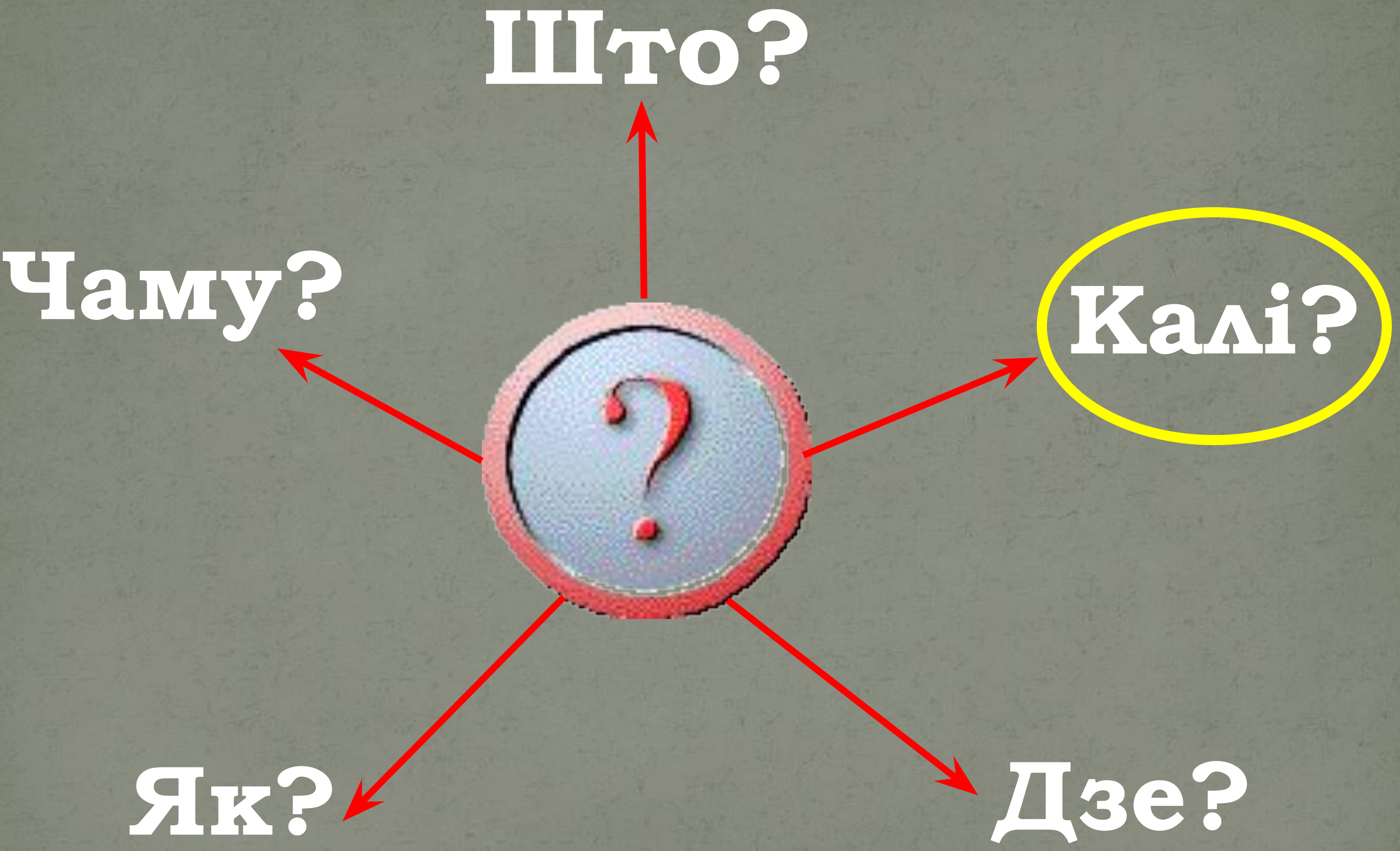

Образовательная компания «Содействие»

Апорныя даты

862 г. — першае летапіснае ўпамінанне пра Полацк

1067 г. — першая летапісная звестка пра Мінск

Образовательная компания «Содействие»

Адзінкі вымярэння гістарычнага часу

секунда

мінута = 60 с

гадзіна = 60 мін

суткі = 24 г

год = 365 або 366 сут.

дзесяцігоддзе = 10 г.

стагоддзе = 100 г.

тысячагоддзе = 1000 г.

Наша эра — 2 тыс. г.

Образовательная компания «Содействие»

Скарочаныя запісы

год — *г.*
гады — *гг.*
стагоддзе — *ст.*
стагоддзі — *стст.*
тысячагоддзе — *тыс. г.*
да нашай эры — *да н. э.*

Образовательная компания «Содействие»

Гісторыя лічбаў

Кропка, палачка, вузельчык, птушка, спіраль — усё гэта лічбы!

Цяжка даводзілася старажытным матэматыкам, якія жылі пяць тысяч гадоў таму назад у Месапатаміі. Лічба 1 там выглядала вось так 𒁹. Каб напісаць, напрыклад, 9 трэба было выціснуць на глінянай таблічцы гэту птушку 9 разоў. Вось такі значок абазначал 10 — 𒌋. Лічба 11 выглядала вось так: 𒌋𒁹. А ўяўляеце, колькі трэба было месца, каб напісаць усяго толькі 29?!

Образовательная компания «Содействие»

А гэта егіпецкія лічбы ад 1 да 10. Цікава, колькі часу трацілі егіпецкія школьнікі, каб напісаць 6 або 9? Затое для вялікіх і велізарных лічбаў егіпцяне прыдумалі асобныя значкі.

Образовательная компания «Содействие»

Так выглядалі старажыт-ныя кітайскія лічбы.

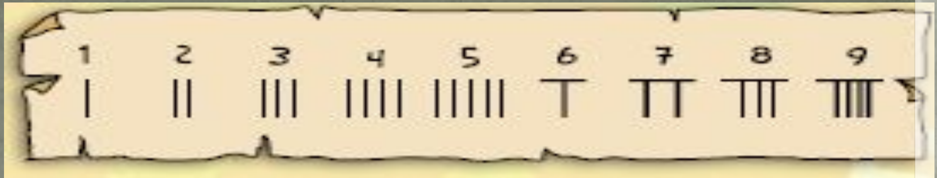

Індзейцы майя ўхітраліся пісаць любую лічбу, выкарыстоўваючы толькі кропку, лінію і кружочак.

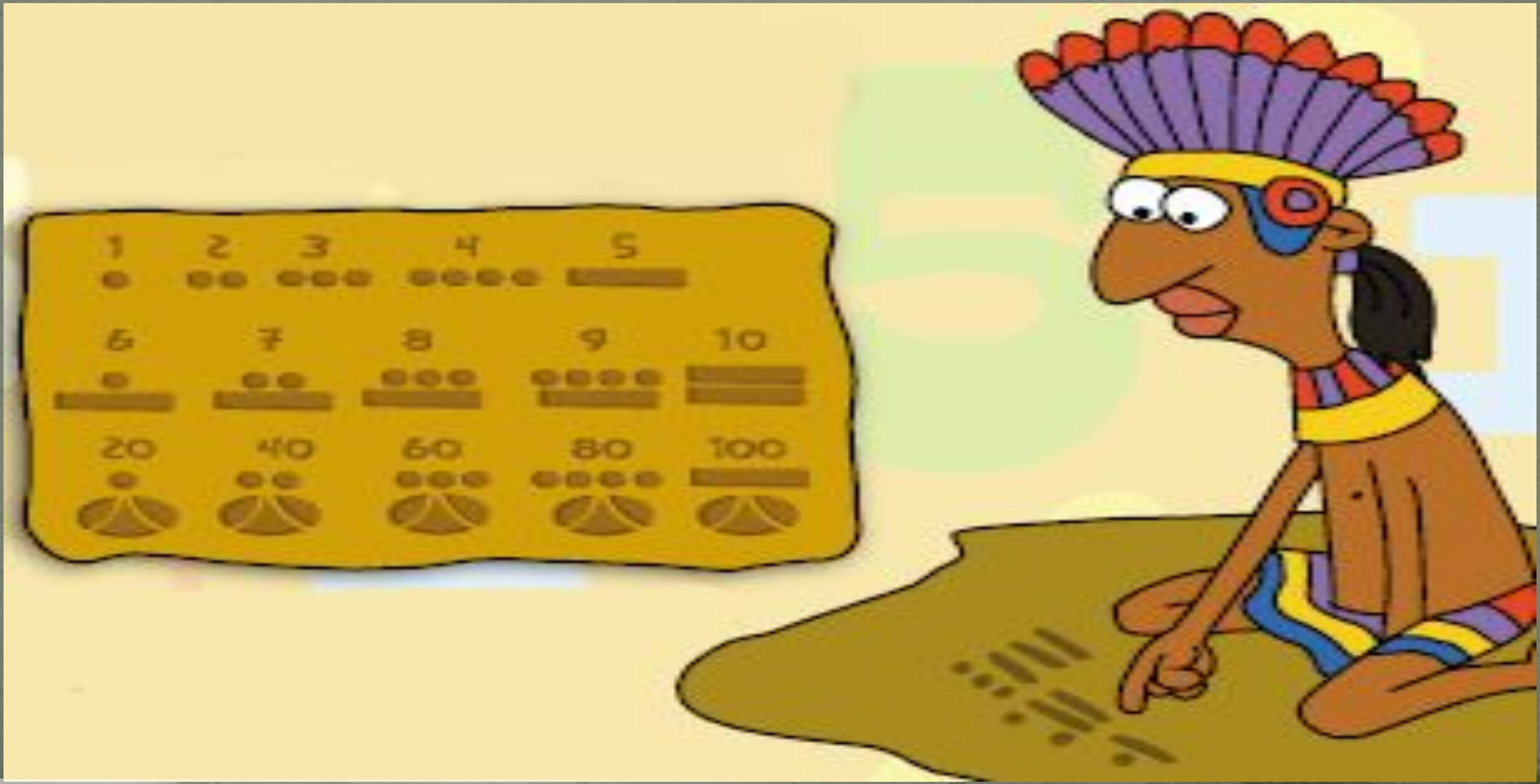

Образовательная компания «Содействие»

Самыя зручныя лічбы — да якіх мы прывыклі — прыдумалі ў глыбокай старажытнасці індыйцы. Яны ж вынайшлі незвычайную лічбу — 0. Потым індыйскія лічбы нямнога відазмянілі арабы. І з таго часу гэтымі лічбамі карыстаецца ўвесь свет.

Образовательная компания «Содействие»

Рымляне замест лічбаў выкарыстоўвалі ўсяго 7 літар: I, V, X, L, C, D, M. Літара C абазначала 100. 200 пісалі так — CC. Літара L абазначала 50, D — 500, M — 1000. Лічба 2007 атрымлівалася вось такой — MMVII. А гарызантальная лінія над лічбай павялічвала яе значэнне ў 1000 разоў. Напрыклад, $\overline{V}$ абазначае 5000. Рымскімі лічбамі-літарамі мы карыстаемся і зараз.

1 — I	**11 — XI**
2 — II	**12 — XII**
3 — III	**13 — XIII**
4 — IV	**14 — XIV**
5 — V	**15 — XV**
6 — VI	**16 — XVI**
7 — VII	**17 — XVII**
8 — VIII	**18 — XVIII**
9 — IX	**19 — XIX**
10 — X	**20 — XX**

Образовательная компания «Содействие»

Стужка часу

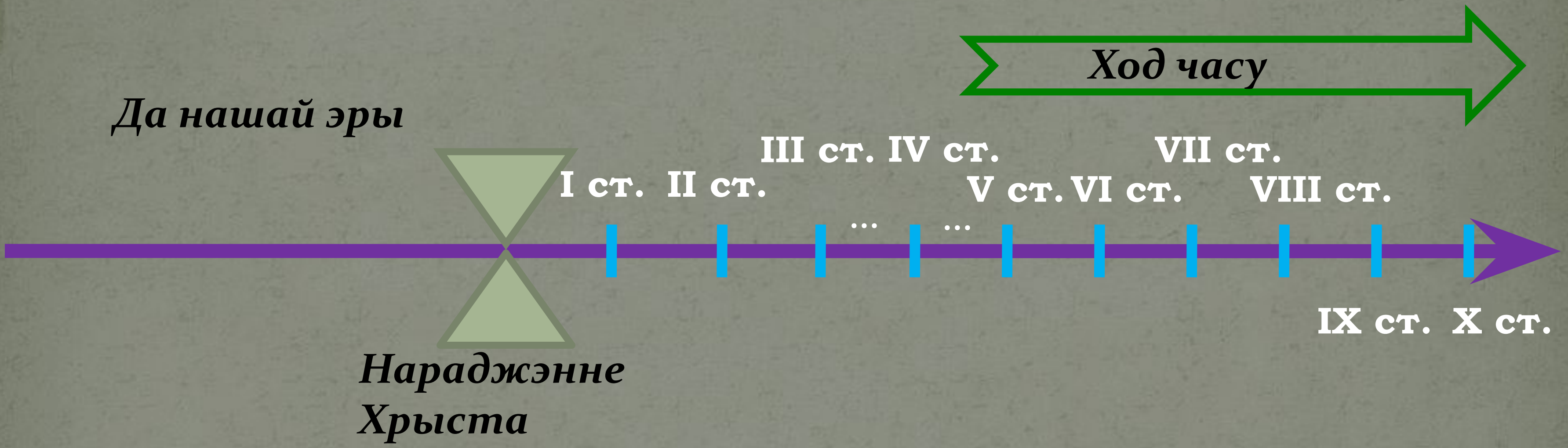

Образовательная компания «Содействие»

Стужка часу

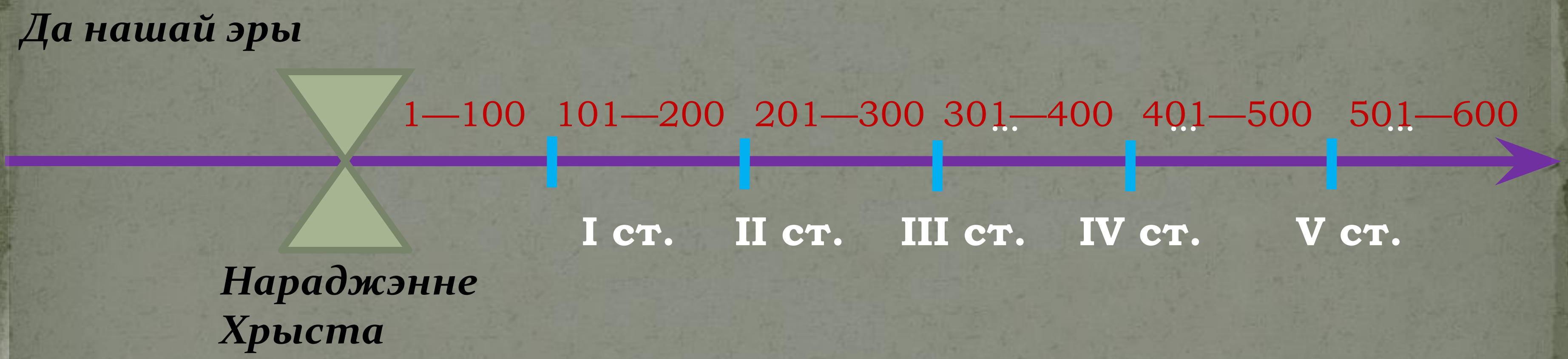

Образовательная компания «Содействие»